

sparingar eisini kunnu gerast.

Landsstýrið hevur sett nevnd at endurskoða og nýskipa útbyggingar av røktarheimum og eldraforsorgini. Serliga er hetta gjørt við atliti til útbyggingina í Norðstreymi, tó eisini fyri framtíðarætlanirnar sum heild. Nevndin er við at verða lögð við arbeiðið sitt og verður álitið handað landsstýrinum um stutta tíð.

Røktarheimsbyggingin í Sandoyinni, sum samtykt varð eftir gomlu skipanini, er farin í gongd og verður væntandi liðug um trý ár.

Farið verður skjótt undir dagheim á Berjabrekku til Andveikraverndina.

Nevndin, sum landsstýrið setti í 1986 at kanna møguleikarnar at flyta ein part av almannaverkinum til kommunurnar, er liðug við arbeiðið sitt og hevur handað landsstýrinum álitið. Landsstýrið arbeiðir nú viðari við møguleikum.

Landsstýrið setti í 1989 eina nevnd at gera álitið um flutningsskipan fyri brekað. Nevndin hevur handað álitið og landsstýrið fer í næstu framtíð at taka støðu í málinum.

Arbeidsbólkurin hevur endurskoðað útbúgvingarviðurskiftini hjáheimahjálparunum. Hetta arbeiðið er nú liðugt og útbúgvingin verður í framtíðini eftir nýggju skipanini.

Lønarviðurskiftini hjá heimahjálparunum, sum í longri tíð hava verið ógreidd og til viðgerðar í samráðingum imillum landsstýrið og Heimahjálparafelagið/Føroya Arbeðarafelag, eru nú avgreidd.

Nýggjur sáttmáli kemur í gildi í september 1990.

15. Heilsusmál

Tað hevur verið svárt fyri heilsuverkið at skula spara eina 15% í rakstrinum afturimóti í fjør. Tó sær út til, at hetta fer at eydnast. Sjúklingarnir hava ikki liðið stórvegis undir tí, og eigur starvsfólkið tøkki fyri, at so er.

Nýggja ambulantið er tikið í nýtslu, og sær tað út til at fara at virka væl. Tað verða eisini munandi færri seingjardagar á sjúkrahúsinum.

Arbeitt hevur verið við at rationalisera og broyta arbeiðsgongd o.a. soleiðis, at sum minst av tíð og arbeiðsmegi fer til spillis. Hetta hevur partvist eydnast, men hildið verður fram við at arbeiða við hesum, soleiðis at vit kunnu hava eitt so gott heilsuverk sum til ber fyri so rimuligar upphæddir sum gjørligt.

Sjúkrahúsverkið

Sjúkrahúsverkið var tað øki av teimum stóru, sum álagt varð at spara mest. Alt bendir á, at sjúkrahúsverkið fer at halda fíggjarætlanina.

Tá ið havt verður í huga, at sjúkrahús-

verkið er eitt tað viðkvæmasta økið, har tað sostatt er eina ringast at spara, so má sigast, at sjúkrahúsverkið er besta dømið um, at spariðspolitikur landsstýrisins er gjørligur.

Tað er ikki ætlan landsstýrisins at spara enn meira innan sjúkrahúsverkið. Men arbeiðið við at rationalisera og effektivisera innan hetta økið heldur fram. Tá ið so nógv verður spart, er neyðugt, at støðugt eftirlit er við tí lækkaðu fíggjini, so at tað verður nýtt til frama fyri sjúklingarnar.

Landsstýrið hevur tí gjørt eina arbeiðsætlan fyri at tryggja ein rakstur, sum ber seg. Fyrirteytingin fyri arbeiðsætlanini er, at samlaða diagnostiska og viðgerðarlaga orkan í sjúkrahúsverkinum er ein eind.

Í hesi arbeiðsætlan er sett á stovn ein visitationsnevnd innan heiliráð og ein innan skurðviðgerð. Í hvørji visitationsnevnd er ein lækni frá hvørjum sjúkrahúsi, ein kommunulækni og ein limur frá sjúkrahússtjóranum. Visitationsnevndin hevur sum setning at finna ein skilagóðan hátt at byta sjúklingarnar millum sjúkrahúsin, eisini Ríkishospitalið, at gera avtalur um ráðgevaraskipanir, at samskipa tólinnkepp og at meta um nýggjar viðgerðarætlanir. Visitationsnevndirnar eru so smátt farnar til verka.

Arbeiðsætlan landsstýrisins setur sum treyt, at í framtíðar ráðlegging um útbyggingar av sjúkrahúsverkinum verður Landsjúkrahúsið centralsjúkrahúsið, sum skal mennast sum slikt og taka sær av sergreindum uppgávum. Hini sjúkrahúsin eru blandað sjúkrahús, sum taka sær av akuttum sjúklingum frá heimliga økinum.

Lagt skal verða afturat, at virksemið hjá teim báðum smærru sjúkrahúsum verður ikki minkað.

Landsstýrið hevur eisini ætlan um, fyri at minka um seingjardagarnar, at menna tað ambulanta virksemið. Til ambulanta virksemi eru fleiri serlæknar neyðugir, enn teir vit hava í dag. Hesir kunnu útvegast og tó ikki kosta meir, um vit umskipa øll núverandi 1. hjálparlæknastørv til yvirlæknastørv.

Tær núverandi sjúkrahúsuþbyggjaætlanirnar hava sín uppruna í einum ráðleggingararbeiði, ið var gjørt fyrst í 80'num. Tá ið fortreytirnar í dag ikki eru tær somu, fer landsstýrið at stœða byggingini fyribils, soleiðis at møguleiki verður at endurskoða allar ætlanir um sjúkrahúsbygging.

16. Arbeidsmarknaðarmál

Við tí búskaparligu støðu, samfelagið er komið í, er tað ikki so lægt, at samskiptið hevur verið nógv millum landsstýrið og partarnar á arbeidsmarknaðinum.

Samgongan setti sær fyri at avtaka lóggávuna um at pristalsviðgera lönir.

Hævið var gott at práta undir tinghúsinum aftaná tingfundin. Her eru lögtingsmaðurin Henrik Old og presturin Torkil Beder

Hetta varð galdandi frá 1. april 1990.

Lóg um vinnusteðg er eisini samtykt.

Lógaruppskot er somuleiðis gjørt um at seta arbeiðsrætt á stovn. Í semjuni, sum gjord varð millum lögmann og umboð fyri fakfeløg hin 25. april 1990, fingur partarnir á arbeidsmarknaðinum freist til ávikavist 1. september 1990 og 1. mai 1991 at vera lidnir við avtalaða skipan um viðkaðan gerðarrætt/arbeidsrætt, sum skal hava tilknýti til sáttmálarnar. Landsstýrið biður sostatt eftir hesum arbeiði, og kemur ikki við nøkrum uppskoti, meðan samráðingarnar fara fram.

Í somu semju frá 25. april 1990 var eisini avtalað, at ein arbeidsbólkur skuldi verða settur at gera uppskot til skipaða útbúgving av arbeidsfólki.

Við kunngerð hevur landsstýrið sett eitt arbeidsmarknaðarráð, sum kann taka øll mál til viðgerðar, sum hava við stöðuna á arbeidsmarknaðinum at gera. Ráðið skal í minsta lagi hava ein fund hvønn ársfjórðing at viðgera gongdina á arbeidsmarknaðinum.

Landsstýrið hevur valt formann fyri ráðið og feløgini hava annars fingið áheitan um at tilnevna sínar limir.

Arbeitt verður við at gera nýggja yrkisútbúgvingarlóg og er nevnd sett at gera uppskot til broytingar í núverandi lærlingalóg. Ætlanin er at leggja lógaruppskotið fyri tingið í hesi tingsetu.

Lógin um samhaldsfastan arbeidsmarknaðareftirlitlønargrunn er útsett til 1. januar 1991. Sambært avtalu í samgonguskjalinum verður búskaparliga ávirkanin av hesi skipan kannað og møguleikarnir fyri øðrum pensiónsskipanum lýstir.

Størsta vandamál við minkandi virksemi, sum gjerdist ein fylgja av tí ov stóra virksemi frammanundan, er arbeidsloysi. Hóast búskaparligu tálmingina hava vit enn ikki havt tað stóra arbeidsloysið, men nakað hevur vist seg at verið serliga um vetrarhálvárið. Nøkur nágreinilig uppperð finnst ikki og nøkur skipað arbeiðsávísing er heldur ikki.

Í áður nevndu fundarfrágreiðing frá 25. april 1990 vóru eisini arbeiðsávísing og arbeidsloysistrygging umrødd, og er ætlanin at partarnir á arbeidsmarknaðinum gera kanningar av hesum viðurskiptum.

Landsstýrisins politikkur er annars at minka um arbeidsloysi við at skapa umstøður fyri øktum arbeiðsmøguleikum. Í hesum viðfangi er vert at nevna tað nevndararbeiðið, sum gjørt er til tess at kanna møguleikan fyri at lækka lönir og skatt til frama fyri framleiðsluna í samfelagnum. Hetta verður gjøllari umrøtt undir skattamálum.

17. Íbúðamál

Minkandi virksemið í landinum hevur havt við sær, at húsa- og grundstykkiprisir eru farnir niður, og at heldur minni verður bygt.

Landsstýrið hevur givið Húsálansgrunninum loyvi til at taka lán og harvið økja um sitt fíggjargæði. Lánstreytirnar hjá grunninum eru eisini broyttar. Møguleikar verða helst skjótt fyrri, at vanlig sethúsafigging verður nœktað av lánunum frá Sparikassa og Húsálansgrunninum.

18. Kommunumál

Tað minkandi virksemið hevur eisini havt sína ávirkan á kommunurnar. Tær hava færri arbeiði í gongd; men eru annars við í samlaða iløguaetlanini uppá 550 mió. kr. árliga.

Landsstýrið arbeiðir framhaldandi við at leggja ymisk mál søki út til kommunurnar ella samtak av kommunum. Nevnast kunnu mál søki, sum almannamál, byggi- og brunamál, umhvørvismál o.a.

Landsstýrið hevur havt samráðingar við Kommunekredit um upphættir tøkku av lánveitingum til føroyskar kommunur uttan statsveðhald. Hesar samráðingar eru ikki lidnar enn.

19. Umhvørvismál

Arbeiðið við at gera umhvørvisverndarlógina meira tíðarhóskandi heldur fram, men tað hevur vist seg, at hetta arbeiðið er truplari enn av fyrstani tíð hildið. Kommunurnar eru við í hesum arbeiði.

Skipanin við bilvraksgrunni er um at verða sett í verk, og ætlanin er, at eftir hesi skipan kann tann, sum eigur eitt bilvrak, lata hetta til Interkommunala Renovationsfelagið ella kommunalu Orku- og Brennistøðina í Tórshavn ella fyrítøkuna »Bilupphegg« í Tórshavn. Tá hetta verður gjørt, fær eigarin kr. 1.000 í hondina og viðkomandi fyrítøka kr. 500 fyri ómakin. Sum frálíður fer hetta uttan iva at bota munandi um umhvørvið um alt landið.

Umsitingin av umhvørvisvernd er nú undir samskiptsdeildini í Tinganesi, sum annars hevur við teknilig tiltøk at gera.

Landsstýrið hevur góðkent virksemið hjá felagnum ROY/IRF, sum er ein felagsskapur millum IRF og privatmann. Endamálið er at skapa góðar umstøður fyri at viðgera spillolju — til gagns fyri umhvørvið og helst eisini fyri orkutílfingnið í Føroyum.

Landsstýrið hevur givið nokur loyvi sambært kap. 5 í umhvørvisverndar-

